INTRODUCERE LA PROFETI

Ultima sectiune a Vechiului Testament, de la Isaia Maleahi, a "Profetii." fost denumita: Isaia, Ieremia, Ezechiel si Daniel sunt Profetii Majori, pe consideren-tul ca aceste carti ocupa un spatiu mai mare decat al cartilor celorlalti profeti. Iar ceilalti doisprezece profeti sunt numiti Profetii Minori.

I. Slujba profetilor

In sensul biblic adevarat, profet este eel ce vorbe^te pentru Dumnezeu. Acesti oameni¹ au fost ridicati de El in perioade de pacat si declin, pentru a-i condamna pe oameni pentru pacatele lor si pentru a pre-zice judecata lui Dumnezeu ce se va abate, daca nu se vor pocai.

In VT perioada profetica a inceput in timpul lui Samuel (prin anul 1100 T.Cr.), cand preotia intrase in declin. Profetii si-au continuat slujba pana la finele istoriei Vechiului Testament (prin anul 400 T.Cr.), perioada care a cuprins si revenirea din captivitate si rezidirea Ierusalimului si a tem-plului.

Dar profetii VT care au lasat in urma lor *scrieri* nu au aparut decat in perioada scin-darii regatului (circa 930 T.Cr.). Astfel ei se impletesc cu evenimentele consemnate la 1 si 2 Regi precum si la 1 si 2 Cronici, ajungand pana la Ezra si Neemia.

II. Metodele profetilor

Multi au scos Tn evidenta faptul ca mesajele profetilor au cuprins doua laturi principale: prezentare si prezicere.

Prin prezentare Tntelegem ca acesti profeti au prezentat Cuvantul lui Dumnezeu, intr-o maniera constiincioasa, folosind sin-tagme de genul: "Asa vorbeste Domnul," sau "Cuvantul Domnului a venit la mine" (vezi Ier. 1:9 si Ez. 2:7).

Cat priveste *prezicerea,* ei au scrutat viitorul, spunandu-le oamenilor care vor fi

consecintele ascultarii neascultarii lor. Adesea profetii nu au Tnteles ei insisi mesajul care-1 transmiteau (Dan. 7:28; 8:15-27; 10:7-15; Apo. 7:13, 14; 17:6). In mod deosebit ei au Tntampinat dificultati cand au facut profetii cu privire la Mesia ce avea sa vina. Cand au profetit despre sufe-rintele lui Cristos si slava ce avea sa ur-meze (1 Pe. 1:10-13), ei n-au priceput cum poate veni Mesia ca Robul suferind al lui Iehova si Tn acelasi timp ca Rege al regi lor care sa domneasca peste tot pamantul. Ei nu au realizat ca e vorba de doua veniri dis-tincte - venirea Sa la Betleem si revenirea Sa pe Muntele Maslinilor. Ei nu au constientizat faptul ca Tntre aceste doua veniri va interveni un interval de timp.

III. Temele profetilor

Temele abordate de profetii din Vechiul Testament sarputearezumaTn fclul urma-tor:

- 1. Sfintenia lui Dumnezeu.
- 1. Pacatul si esecul poporului ales al lui Dumnezeu.
  - 2. Chemarea la pocainta.
- 2. Judecata lui Dumnezeu ce avea sa se abata peste israeliti daca nu se pocaiau.
- 3. Judecata lui Dumnezeu asupra natiu-nilor din jur.
- 4. Revenirea din captivitate a unei parti din natiunea Israel.
  - 3. Venirea lui Mesia si respingerea Sa.
- 5. Venirea lui Mesia cu mare putere si slava.
- 9. Restaurarea poporului ales al lui Dumnezeu.

10. Domnia universala a lui Cristos.

Trebuie sa subliniem Tn acest punct ca

biserica nu formeaza tema profetiilor Vechiului Testament. Nu trebuie sa ne as-teptam s-o gasim pe paginile profetiilor, deoarece ni se spune limpede Tn Noul Testament ca ea este o taina ce a fost tinuta ascunsa in Dumnezeu de la Tntemeierea lumii (Ef. 3:4-6).

Legea dublei referiri este un instrument de mare folos in Tntelegerea anumitor pasaje din Legea dublei referiri Tnseamna pur si simplu ca unele profetii din VT au avut o Tmplinire imediata si alta partial^, dar ca Tntr-o zi ele vor eunoaste o implinire deplina. De pilda, profetia de la loel 2:28-32 a avut o Tmplinire partiala Tn Ziua de Rusalii (Fapte 2:7-21), dar Tsi va avea Tmplinirea deplina cand Domnul Isus Se va Tntoarce pentru a-§i Tntemeia Tmparatia pe pamant la sfarsitul perioadei Marii Stramtorari (Marii Tribulatii).

E bine sS retinem ca in timp ce unele profetii sunt.cat se poate de clare de la Tnceput, sensul altora nu se desluses;te decat atunci cand ele au Ioc.

Trebuie sa ne ferim de a supune pro-fetiile la interpretari fanteziste. Multa paguba s-a produs atunci cand s-a afirmat cu tarie ca anumiti indivizi sau eveni-mente ar fi Tmplinirea cutarei profetii, pentru ca ulterior sa se vada limpede ca nu a fost nicidecum o Tmplinire a respec-tivei profetii.

IV. Terminologia profetilor

lata o alta serie de termeni cheie meniti sa ne ajute sa Tntelegem Profetii:

- 1. Denumirea *Israel* se refera de obicei la regatul de nord, adica la cele zece triburi ce s-au desprins de cele doua din sud. Dar uneori prin Israel se Tntelege Tntreaga na-tiune -adica toti descendentii lui Avraam.
- 1. Pe de alta parte, denumirea *Iuda* se refera la regatul de sud, adica semintiile Iuda si Beniamin.
- 1. Prin *Efraim* se Tntelege, Tn special Tn cartea Osea, grupul celor zece triburi sau regatul de nord. Casa lui losif se refera" la regatul de nord.
- 1. Samaria a fost capitala regatului de nord, termenul avand o mare frecventa pe paginile profetiilor.
- 1. Pe de alta" parte, lerusalim a fost capitala regatului de sud.
  - 1. *Ninive* a fost capitala Asiriei.
  - 1. Cetatea *Bahilon* a fost

capitala natiu-nii Babilon (cunoscuta si sub denumirea de Babi Ionia). 8. *Damasc* a fost cetatea principals, cu statut de stat, aSiriei.

In mesajele lor de condamnare a idola-triei, profetii au folosit adesea cuvinte aso-ciate cu idolatria, cum ar fi "chipuri de lemn," "Tnaltimi," "terebinti" sau "stcjari" si "gradini."

Prin ,judecata" profetii au Tnteles adesea ideea de justitie sau dreptate. Astfet ei au condamnat

pervertirea .Judecatii," adicS iau Tnfierat pe judecatorii care acceptau mita, neamifacand astfel dreptate.

Un loc foarte important Tn scrierile Profetilor Tl ocupa conceptul de "ramasita" a Israelului. Cartile acestea prezic revenirea unei ramasite cvedincioase a natiunii la o data ulterioara, tot asa dupa cum o rama^ita s-a Tntors din captivitatea babiloneana.

V. Clasificarea Profetilor

Cartile Profetilor se pot clasifica Tn mai multe moduri. Deja am vazut ca o prima clasificare este cea a Profetilor Majori si a Profetilor Minori. Se mai pot clasifica si dupa perioada Tn care au trait:

Pre-exilici

Isaia	Ion a
Ieremia	Mica
Osea	Naum
loel	Habac
Amos	Tetani
Obadia	

Exilici Post-Ezechiel Hagai Daniel Zahari Maleahi

Profetii pre-exilici au fost cei care au slujit Tnainte ca natiunca sa fi fost dusa Tn captivitate. Profetii exilici au fost cei ce au vorbit pentru Dumnezeu Tn timpul capti-vitatii babiloniene. Profetii post-exilici an revenit Tmpreuna cu poporul dupa captivitate, Tndemnandu-i pe israeliti sa recla-deasca cetatea si templul si sa adopte o reforma morala.

Apoi profetii se mai pot clasifica si dupa auditoriu, Tn functie de persoanele carora li sau adresat, Tn principal: Lui Natiunil
Osea Naum
Amos Obadia
Iona

Lui luda

Isaia Tetania
leremia Ezechiel
Ioel Daniel
Mica Hagai
Habacuc Zaharia
Maleahi

Slujba unora dintre acesti profeti a avut drept tinta mai multe grupe. De pilda, Iona ar putea fi clasificat ca un profet ce a vor-bit natiunilor. Mica a profetit §i Israelului, dar si regatului luda. Naum a vorbit atat lui luda (1:15), cat ?i lui Ninive. Habacuc a avut muite de spus pentru natiuni. '

In mai multe cazuri, numele profetului este ascuns in textul profetiei. De pilda, numele Isaia Tnseamna *lehova este mdn-tuire*. In Isaia 12:2 citim: "IAH, Domnul a... devenit mantuirea."

Pileser, care a Tnceput sa-i duca pe israelii in exil.

- În timpul domniei lui Peca, Tiglat-Pileser a cucerit cetatile semintiei Neftali. ducand Tn captivitate Tn Asiria locuitorii 15:29). acestora (2 Regi Deasemenea a navalit Tn teritoriile de la est Iordan, deportand cele doua triburi \$i jumatate acolo locuiau in ce Mesopotamia, in anul 740 T.Cr. (1 Cro. 5:26). In urma uneltirilor sale, Peca a fost ucis, Lronul
- ind ocupat de Hosea.

  4. Hosea a devenit slujitorul lui §almaneser, caruia i-a platit tribut, dar a uneltit Tmpotriva sa, trimitand daruri
  - Egiptului si solicitand o alianta cu aceasta tara, pentru a scutura jugul asirian(2Regi 17:3,4).
- 5. §almaneser a asediat Samaria. Cetatea fost cuceritain primul an al regelui Sargon, 722 T.Cr. sau 721 T.Cr. O mare parte a populatiei a fost deportata Mesopotamia §i Tn Mezia (2 Regi 17:5, 6, 18). Restul locuitorilor au fost obligati sa plateasca tribut.

leremia - lehova stabikste sau preamdrit de lehova - 52:31. Ezechiel - Dumnezeu intareste - 34:16. Ioel - lehova este Dumnezeu - 2:13. Mica - cine este ca lehova? - 7:18. Tetania - ascuns de lehova - 2:3. Maleahi - Solul Meu -3:1.

VI. Cronologia Profetilor

Urmatoarea cronologie Tl va ajuta pe cititor sa Tnteleaga diversele referiri din cadrul cartilor Profetilor.

Regatul Israel (Triburile din nord)

Regatul luda (Triburile din sud)

Dupa cucerirea regatului de nord, Asiria a Tnceput sa ameninte luda. Dumnezeu i-a asigurat pe iudei ca, desi asirienii Ti vor ameninta, nu vor reusi, ci vor fi distrusi. Lucrul acesta s-a Tntamplat cand Senaherib a pornit Tmpotriva Ierusalimului, Tn timpul domniei lui Ezechia.

Apoi Babilonul a devenit o mare putere, constituind o amenintare serioasa la adresa lui luda. Etapele politice care au dus la cucerirea regatului luda de catre Babilon au fost urmatoarele:

Siria a fost principalul dusman al Israelului dupa divizarea Regatului.

Apoi Asiria a devenit o putere mon-diala, amenintand Israelul. lata etapele care au dus la cucerirea Israelului de catre Asiria:

- 1. Iehu a platit tribut lui §almaneser, regele Asiriei (842 T.Cr.).
- 2. Manahem a platit tribut lui Tiglat-

- 1. Iehoiachim a devenit marioneta regelui Egiptului.
- 1. Babilonul a cucerit Egiptul si Asiria, luda intrand sub dominatia Babilonului n(605 T.Cr.).
- 1. In anul 605 T.Cr. (al treilea sau al palrulea an al lui Iehoiachim), Nebucadnetar a venit la Ierusalim, a dus o parte din vase-le templului Tn Babilon precum si o parte din familia regala ca robi Tn Babilon.

2. 84 Introducere la profeti

Printre acestia s-a numarat regele (Iehoiachim) si profetul Daniel (2 Re. 24:1-6; 2 Cro. 36:5-8; Ier. 45:1; Dan. 1:1,2).

- 4. In anul 597 T.Cr. Nebucadnetar I-a dus Tn captivitate pe Iehoiachin (Ieconia sau Conia) si pe multi altii (2 Re. 24:10-16). Ezechiel a tost dus Tn Babilon cu priiejul acestei deportari.
- 4. In anul 586 T.Cr. armatele Iui Nebucadnetar au incendiat templul, au distrus Ierusalimul si au deportat grosul popuiatiei, lasand Tn tara doar cativa dintre cei mai saraci locuitori (2 Re. 25:2-21).
- 4. Locuitorii lasati Tn tara au fost guvernati de un guvernator, Ghedalia. Ieremia s-a aflat printre acesti oameni. Apoi Ghedalia a fost asasinat si multi dintre locuitori au fugit Tn Egipt, luandu-1 cu ei pe Ieremia (2 Regi 25:22-26).

Captivitatea de saptezeci de ani si perioada postexilica

Imperiul mondial babilonean a dunit pana Tn anul 539 T.Cr. cand Cirus a cuceril Babilonul. El este eel care a em is decretui prin care li s-a permis captiviior sa revina Tn tara Israel. In anul 538 T.Cr. s-a organi-zat expeditia celor ce au revenk sub conducerea Iui Zorobabel. O alta revenire a avut loc sub Ezra, Tn 458 T.Cr.

Darius Medul a domnit din 538 pana Tn 536 T.Cr.

Imperiul medo-persan a dainuit pana Tn anul 333 T.Cr., cand grecii, sub conducerca Iui Alexandru eel Mare, au atins supre-matia mondial!

Captivitatea de saptezeci de ani a durat de la caderea Ierusalimului Tn 586 T.Cr. pana la rezidirea templului Tn 516 T.Cr.

NOTE FINALE

'Au fost si cateva profetese, precum Hulda (2 Re. 22:14; 2 Cro. 34:22).